

РОБОТА КОМІТЕТУ З ПИТАНЬ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІЖПАРЛАМЕНТСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

З ПОЧАТКУ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Станом на 9 червня 2022 року

Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва є профільним в галузі законодавчого забезпечення міжнародної політики нашої держави

- законодавче забезпечення зовнішньополітичної діяльності України;
- зовнішні зносини, у тому числі щодо участі України в діяльності міжнародних організацій, таких як Організація Об'єднаних Націй (ООН), Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), Рада Європи (РЄ), Організація Чорноморського економічного співробітництва (ЧЕС), Організація за демократію та економічний розвиток - ГУАМ (ГУАМ), Центральноевропейська ініціатива (ЦЕІ), Міжпарламентський Союз (МПС) та інших, а також Організації Північноатлантичного договору (НАТО) і Світової організації торгівлі (СОТ) у межах повноважень Комітету;
- транскордонне та міжрегіональне співробітництво (крім транскордонного та міжрегіонального співробітництва з країнами Європейського Союзу (ЄС));
- законодавче забезпечення реалізації зовнішньополітичного курсу держави на набуття членства в Організації Північноатлантичного договору (НАТО);
- законодавче забезпечення відсічі зовнішньої агресії проти України, невійськових міжнародних форм та методів стримування держави-агресора;
- надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України (ратифікація, приєднання до міжнародного договору, прийняття тексту міжнародного договору), денонсація міжнародних договорів України (крім міжнародних договорів України з Європейським Союзом (ЄС) та його державами-членами);
- співробітництво Верховної Ради України з парламентами зарубіжних держав;
- співробітництво Верховної Ради України з парламентськими органами міжнародних організацій;
- дипломатична служба;
- забезпечення зв'язків із закордонними українцями;

ЗА ЗВІТНІЙ ПЕРІОД РОБОТИ КОМІТЕТУ:			
19 Засідань Комітету проведено	110 Питань підготовлено і розглянуто	10 Проектів законів і постанов опрацьовано	7 Прийнято в цілому, з них:
понад 50 Зустрічей проведено з представниками іноземних країн		3 Законів України	4 Постанов та інших актів ВРУ

Серед ратифікаційних законопроектів, прийнятих ВРУ за звітний період, значне місце займали міжнародно-правові документи з таких питань:

✓ політичні угоди, такі як про вихід з Угоди про співпрацю держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав в боротьбі з незаконною міграцією; про вихід України з Угоди про Спільний аграрний ринок держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав; про вихід з Угоди про увічнення пам'яті про мужність і героїзм народів держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років; про денонсацію Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та попередження ухилень від сплати податків; про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про науково-технічне співробітництво

✓ міжнародно-правові документи з питань співробітництва у економічній, фінансовій та інших сферах: серед них угоди: про ратифікацію Гарантійної угоди (Додаткове фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку; про приєднання України до Конвенції про транскордонний вплив промислових аварій; про ратифікацію Договору гарантії (Проект "Україна-Підвищення стійкості енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі (Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ "Укргідроенерго") між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку та Договору гарантії (Проект "Україна-Підвищення стійкості енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі (Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ "Укргідроенерго") між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, що діє в якості виконавця від імені Фонду чистих технологій; про ратифікацію Угоди № 1 у формі обміну листами між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії про внесення змін до Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії

За результатами
проведеної Комітетом роботи
було прийнято такі заяви та
звернення ВРУ

За звітній період Верховною Радою України ухвалено 4 заяви та звернень ВРУ, поданих Комітетом на розгляд ВРУ, з них:

- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародного комітету Червоного Хреста, Європейського парламенту, міжнародних організацій та їх парламентських асамблей, парламентів та урядів іноземних держав щодо термінової необхідності забезпечення захисту цивільного населення України від збройних нападів російських загарбників»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейської Комісії, Європейського Парламенту, інших міжнародних організацій та їх парламентських асамблей, парламентів та урядів держав - членів Європейського Союзу та НАТО, парламентів та урядів демократичних держав світу щодо необхідності вжиття додаткових спільних заходів з метою припинення агресії Російської Федерації проти України та запобігання поширенню цієї агресії на інші країни в Європі»
- Постанова ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України "Про вчинення Російською Федерацією геноциду в Україні"»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Палати представників та Сенату Конгресу Сполучених Штатів Америки щодо визнання Російської Федерації державою - спонсором тероризму»

В РАМКАХ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ ФУНКЦІЙ КОМІТЕТОМ БУЛИ
ПРОВЕДЕНІ КОМІТЕТСЬКІ СЛУХАННЯ:

6 квітня
2022

КРУГЛИЙ СТИЛ НА ТЕМУ: «ПОЛІТИЧНІ ТА ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ЗЛОЧИНІВ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ»

У круглому столі, який відбувся у режимі онлайн, взяли участь народні депутати України, Уповноважена Верховної Ради України з прав людини Людмила Денісова, заступник Генерального прокурору Олексій Симоненко, Постійний Представник Президента України в Автономній Республіці Крим Антон Кориневич, Голова Донецької обласної державної адміністрації Павло Кириленко, мери міст Маріуполя, Мелітополя, Ірпіня, понад 30 глав та членів Комітетів закордонних справ парламентів країн Європи, а також заступник Голови Сенату Парламенту Польщі Г.Моравська та заступник Голови Парламенту Швеції К.Лундгрєн.

Голова Комітету Олександр Мережко, відкриваючи захід, акцентував увагу на чотирьох видах міжнародних злочинів і зазначив, що «ми маємо справу зараз з усіма

цими злочинами». Першим з них він назвав злочин агресії, другим - воєнний злочин, спрямований на порушення міжнародного права, третій вид злочинів, який також вчиняє РФ, - це злочин проти людяності. «Але поряд з цими злочинами ми маємо говорити про справжні акти геноциду проти українського народу. Ми маємо про це говорити і ми маємо доводити це, і переконувати наших союзників і партнерів, переконувати світову спільноту про те, що відбувається зараз в Україні - це справжній геноцид», - наголосив він, додавши, що «ми зараз бачимо все більше прикладів у невеличких містечках і селах під Києвом, ми кожного дня бачимо такі приклади геноциду».

Голова Комітету подякував Сейму Польщі за те, що у він своїй заяві згадує факти геноциду Росії проти українського народу, та головам Комітетів у закордонних справах п'яти країн, які теж зробили заяву, в якій також згадують про те, що Росія вчиняє акти геноциду проти українського народу.

Учасники круглого столу заслухали доповідачів про ситуацію щодо злочинів Російської Федерації проти цивільного населення. У виступах член Комітету Михайло Ананченко та депутат Сумської облради Павло Роженко розповіли про ситуацію та виявлені факти злочинів російських окупантів проти людяності у місті Тростянець.

Про ситуацію на Донеччині розповів учасникам круглого столу голова Донецької обласної державної адміністрації Павло Кириленко. Він повідомив, що на сьогодні практично стерті з лиця землі міста Маріуполь і Волноваха. За його словами, ситуація в області є контрольованою і вкрай складною. Основні зусилля зараз зосереджені на тому, щоб якомога більше людей вивести за межі області.

Представники парламентів Польщі і Швеції під час обговорення зазначали, що вони шоковані почутими фактами злочинів. Парламентарії висловили свою підтримку Україні та готовність надати свою допомогу.

Парламентарка зі Швеції Керстін Лундгрєн сказала, що Швеція шокована воєнними злочинами, які були скоєні в Україні. Вона також сказала, що має велике бажання відвідати Україну саме зараз.

Про збір та документування злочинів Російської Федерації проти цивільного населення України з метою їх передачі до міжнародних судових інституцій доповіли Заступник Генерального прокурора Олексій Симоненко і Заступниця Міністра юстиції Валерія Коломієць. У виступі Олексій Симоненко, зокрема, зазначив, що органи прокуратури всі зусилля зосередили на зборі та документуванні вчинених окупантами злочинів. Він повідомив, що наразі відкрито 12 тисяч кримінальних проваджень за фактами воєнних злочинів. За його словами, масштаби вчинених злочинів є безпрецедентними, опрацьовується кожна заява і повідомлення про факти виявлених злочинів. Прокурори напрацьовують докази для надання їх Міжнародному кримінальному суду.

Про правові наслідки вчинення Російською Федерацією злочинів, зокрема злочину геноциду, проти цивільного населення України у виступах доповіли Уповноважена Верховної Ради України з прав людини Людмила Денісова і Постійний представник Президента в АР Крим Антон Кореневич.

Представники парламентів Польщі, Словаччини та Італії, які взяли участь в обговоренні, зазначали, що потрібно докладно розглянути всі докази злочинів і уважно вивчити їх. Вони наголошували на тому, що Росія має заплатити за скоєні злочини і виплатити радикальні репарації за руйнування України.

Голова Комітету Олександр Мережко, підсумовуючи обговорення, звернув увагу на те, скільки дітей гине в цій війні. «Я бачу, що кожен день війни Росії з Україною коштує нам декілька життів дітей і це означає, що ми маємо зупинити це спільними зусиллями з нашими партнерами, з нашими союзниками. Перед нами стоїть подвійне завдання: по-перше - зупинити злочини Росії, які вона продовжує чинити проти народу України, а зупинити можна, зупинивши агресію, допомагаючи Україні. І, по-друге - притягнути до відповідальності усіх, хто вчинив ці жахливі злочини, починаючи з вищого військово-політичного керівництва Російської Федерації. Сподіваюся, що ми це спільними зусиллями зробимо».

13 квітня
2022

КОМІТЕТ ВЗЯВ УЧАСТЬ У СПІЛЬНОМУ ВИЌЗНОМУ ЗАСІДАННІ ДО КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ РАЗОМ З КОМІТЕТОМ З ПИТАНЬ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОМІТЕТОМ З ПИТАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ, ОБОРОНИ ТА РОЗВІДКИ

13 квітня у Київській області відбулося спільне виїзне засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності, Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки і Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва.

Порядком денним спільного засідання було передбачено розгляд та обговорення питань розслідування воєнних злочинів РФ на території України, взаємодії українських правоохоронних органів з міжнародними судовими інституціями, міжнародних судових механізмів притягнення до відповідальності осіб причетних до скоєння воєнних злочинів, а також законодавчих пропозицій, спрямованих на ефективне розслідування злочинів та взаємодію з міжнародними судовими інституціями.

З питань порядку денного перед народними депутатами України виступили Генеральний прокурор України Ірина Венедіктова, Міністр юстиції України Денис Малюська, представники СБУ та місцевої військово-цивільної адміністрації.

Також, у засіданні взяв участь Головний прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан.

Відбувся конструктивний обмін думками щодо проведення розслідувань воєнних злочинів РФ на території України, належного та ефективного документування фактів, збору, фіксації та легалізації доказів при вчиненні воєнних злочинів та злочинів проти людяності, а також щодо ратифікації Україною Римського статуту Міжнародного кримінального суду та щодо юрисдикції МКС стосовно розслідування злочину геноциду.

За результатами обговорення порушених питань на спільному виїзному засіданні будуть підготовлені відповідні рекомендації.

28 квітня
2022

СПІЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТІВ ВРУ З ПИТАНЬ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІЖПАРЛАМЕНТСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА, З ПИТАНЬ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ, ТА З ПИТАНЬ ГУМАНІТАРНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

28 квітня відбулося спільне засідання Комітетів Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, з питань інтеграції України до Європейського Союзу та з питань гуманітарної та інформаційної політики. Під час засідання депутати, представники медіа та громадських організацій, що борються із дезінформацією обговорили інформаційні загрози РФ та заходи щодо боротьби з російською пропагандою.

Учасники засідання зазначили, що російська пропаганда є невід'ємною частиною воєнної машини, яку РФ застосовує як психологічну та інформаційну зброю проти України і проти всього демократичного світу, намагаючись уникнути відповідальності за агресивну зовнішню політику, а також щоб зняти із себе відповідальність за воєнні злочини, скоєні на території України, та виправдати війну, спрямовану на знищення незалежної української держави та всього українського народу.

Щоб протистояти інформаційним загрозам з боку держави-агресора Комітети Верховної Ради напрацювали і ухвалили пропозиції як до органів влади в Україні, так і до парламентів інших країн, а також до міжнародних організацій.

Комітети, зокрема, ухвалили:

звернутися до Ради нацбезпеки та оборони, до Нацради з питань телебачення та радіомовлення щодо необхідності негайно зупинити діяльність не лише центральних, а і регіональних ЗМІ, які контролюються російськими агентами впливу та просувають російські наративи серед населення України; звернутися до Кабінету Міністрів України щодо важливості фінансування освітніх програм із медіаграмотності, медіагігієни та критичного мислення в закладах освіти та для більш широкого кола громадян за допомоги неурядових громадських організацій та українських медіа для виокремлення питань фінансування таких програм за рахунок міжнародної фінансової допомоги під час переговорів з державами-донорами України; звернутися до Кабміну щодо ініціювання на урядовому рівні окремих міжнародних перемовин про можливість отримання фінансування на документування інформаційних злочинів; до МЗС Комітети звертаються із тим, щоб спрямувати ухвали до національних парламентів держав-членів ЄС та НАТО, до Європейського Парламенту, парламентських асамблей Ради Європи, НАТО, ОБСЄ та Міжпарламентського союзу.

Окрім цього, Комітети мають спільно розробити проєкт Постанови Верховної Ради України щодо протидії дезінформації, пропаганді, маніпуляціям та інформаційному тероризму з боку РФ.

Комітети також ухвалили звернення до національних парламентів держав-членів ЄС та НАТО, до Європейського Парламенту, Парламентських асамблей Ради Європи, НАТО, ОБСЄ та Міжпарламентського союзу. У ньому закликали демократичні країни ігнорувати заходи, які проводить російська влада на окупованих територіях щодо зустрічей з пресою, на яких вона намагається усіляко виправдати власні злочини проти мирного населення України, вигадуючи псевдофакти, використовуючи підробні докази та підставних свідків.

Основні питання, що були заслухані Комітетом під час засідань за участі представників міністерств і відомств України у рамках виконання контрольної функції:

- ✓ Про стан українсько-німецьких та українсько-угорських відносин та їх міжпарламентський вимір

В рамках забезпечення співробітництва Верховної Ради України з парламентами зарубіжних держав та з парламентськими органами міжнародних організацій Комітет забезпечив формування Постійних делегацій Верховної Ради України до парламентських вимірів міжнародних організацій та українських частин міжнародних парламентських асамблей.

За зазначений період роботи Комітетом було розглянуто понад **70** питань співпраці Верховної Ради України з парламентами іноземних держав та міжнародних інституцій.

З початку збройної агресії Російської Федерації проти України Голова та члени Комітету провели понад **50** зустрічей з головами та членами комітетів у закордонних справах іноземних держав, а також з іноземними офіційними делегаціями та посадовими особами під час їх візитів в Україну, з представниками дипломатичного корпусу, акредитованими в Україні,

З кінця лютого Голова Комітету О.Мережко провів низку зустрічей, у тому числі в режимі відеоконференції, телефонних розмов та взяв участь у засіданнях та круглих столах, а саме

з Головою Комітету Бундестагу у закордонних справах М.Ротом, Співголовою Парламентської Асамблеї ЄВРОНЕСТ А.Кубіліусом, провів зустріч з Головою Комітету з питань зовнішньої політики Національної Ради Австрії Памелою Ренді-Вагнер, провів зустріч з Президентом Парламентської Асамблеї ОБСЄ Маргаретою Седерфельт, Головою Комітету у закордонних справах Парламенту Естонії М.Мікхельсоном, з депутатом парламенту Королівства Швеція Андерсом Естербергом, з Надзвичайним та Повноважним Послом Норвегії в Україні Еріком Сведалом, з Керівництвом Комісії у закордонних справах Конгресу депутатів Королівства Іспанії, з депутатом Національної асамблеї провінції Квебек (Канада) Поль Робіталь, з делегацією керівництва Республіканської партії Республіки Чилі, членами Сенату та Конгресу депутатів, з парламентаріями, представниками політичної партії Демократичний Альянс Південно-Африканської Республіки Джоном Стінхейzenом та Грегом Міллсом, з керівництвом Комітету у закордонних справах Парламенту Сербії, з Головою Комітету у закордонних та європейських справах Богданом Кліхом та заступником Голови Комітету у європейських справах Литовського Парламенту Жигімантісом Павіліонісом, з делегацією глобальної мережі парламентаріїв “Об’єднані заради України” (U4U), а також з численними іноземними ЗМІ.

Брав участь у засіданні Комітету у закордонних справах Європейського Парламенту, круглому столі експертного центру “Zentrum Liberale Moderne” у співпраці з Атлантичною радою США та британським Королівським інститутом міжнародних відносин та низці експертних обговорень.

За результатами зустрічей готувалися спільні заяви та звернення. Голова Комітету О.Мережко долучався до спільних заяв голів комітетів у закордонних справах парламентів Німеччини, Польщі, Великобританії, Румунії, Литви, Латвії, Ірландії, Угорщини, Фінляндії, Естонії, Чехії, Болгарії та Швеції з різних актуальних питань протидії збройній агресії РФ, а також із зверненнями до іноземних колег.

Зустрічі членів Комітету:

Проведені неодноразові зустрічі в режимі відеоконференції з відповідними парламентськими комітетами у закордонних справах Бельгії, Данії, Естонії,

Італії, Нідерландів, ФРН, Польщі, Португалії, Швеції, Чехії, Сполученого Королівства та Франції.

5 квітня у розширеному форматі в режимі відеоконференції відбулася зустріч членів Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на чолі з Головою Комітету О.Мережко з головами комітетів у закордонних справах країн Північної Європи та Балтії (NB8).

6 квітня в режимі відео конференції відбулася спільна зустріч членів комітетів Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та з питань інтеграції України до Європейського Союзу з членами комітетів у закордонних справах та європейських справ Національної Асамблеї Французької Республіки.

3 травня в режимі відео конференції відбулася спільна зустріч членів комітетів Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та з питань інтеграції України до Європейського Союзу з членами комітетів у закордонних справах та європейських справ Національної Асамблеї Португальської Республіки.

26 травня у віддаленому режимі відеоконференції відбулася спільна зустріч Голови та членів комітету з Головами та членами комітету у закордонних справах та справах Європейського Союзу Палати депутатів Парламенту Італійської Республіки

Спільні засідання:

16 березня 2022 року в режимі відео конференції відбулося спільне засідання Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва з членами Комітету у закордонних справах Палати представників Парламенту Королівства Бельгія.

22 березня 2022 року в режимі відео конференції члени Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Верховної Ради України та члени Комітету у закордонних справах Парламенту Естонії провели спільне засідання з метою обговорення питань європейської безпеки та ситуації в Україні.

24 березня спільне засідання членів Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва з членами Комітету у закордонних справах Палати депутатів Парламенту Італії.

29 березня 2022 року в режимі відео конференції відбулася зустріч членів комітетів Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та з питань інтеграції України до Європейського Союзу з членами Комітету у закордонних справах Нижньої Палати депутатів Парламенту Нідерландів.